

Ocena rozprawy doktorskiej
Lekarza medycyny Rafała Jastrzębskiego
Z Oddziału ortopedycznego Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji w Kamiennej Górze
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Pt. „Przeskórna wewnątrzdyiskowa, elektrotermalna annuloplastyka w leczeniu choroby zwyrodnieniowej krążka międzykręgowego”.

Otrzymana do recenzji praca liczy 111 stron. Autor przytoczył 166 pozycji piśmiennictwa. Praca obejmuje: wstęp, założenia i cele pracy, materiał i metodykę badań, wyniki, dyskusję, wnioski, piśmiennictwo, streszczenie, spis tabel, rycin oraz aneks.

Wybór tematu uważam za trafny i aktualny zwłaszcza w leczeniu zespołów bólowych kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego które dotyczą chorych najbardziej produktywnych i czynnych zawodowo. Wczesna diagnostyka i właściwy wybór chorych (w początkowej fazie zmian zwyrodnieniowych krążka m/kręgowego) kwalifikujących się do elektrotermalnej procedury może ich uwolnić od bólu i zahamować progresję zmian zwyrodnieniowych stawów m/kręgowych.

Wstęp pracy uwzględnia najważniejsze informacje anatomiczne i biomechaniczne dotyczące kręgosłupa lędźwiowego z uwzględnieniem rozległych przyczyn bólów spondylogennych, ich symptomatologię kliniczną i wykonywane badania obrazowe. Autor w sposób czytelny i jasny przedstawił rozwój chirurgicznych technik małoinwazyjnych w leczeniu choroby zwyrodnieniowej krążków m/kręgowych i podał sposoby czynnościowej oceny kręgosłupa lędźwiowego.

Formułując cele pracy doktorant krytycznie stwierdził „że pomimo różnej patomorfologii nie zawsze zależnej od stanu zaawansowania zmian zwyrodnieniowych krążka m/kręgowego ustąpienie lub zmniejszenie dolegliwości bólowych świadczyć może o skuteczności zastosowanej metody leczenia operacyjnego”.

Bardzo cennym w pracy jest określenie przebiegu a także wyważone przedstawienie wyników leczenia dyskogennych zespołów bólowych po zastosowanej procedurze

operacyjnej w odniesieniu do wieku, płci, poziomu uszkodzonego krążka, wskaźnika masy ciała, charakteru wykonywanej przez chorego pracy.

Analiza statystyczna materiału jest dobrze skonstruowana i właściwie przeprowadzona. Tabele i wykresy są instruktywne i czytelne.

Na podkreślenie zasługuje duża wiedza kliniczna doktoranta w zakresie właściwego wyboru chorych kwalifikujących się do nukleo i anuloplastyki co szczególnie podnosi wartość praktyczną pracy.

Omawiając wyniki badań autor wykazuje się bardzo dobrą znajomością piśmiennictwa w tym również rodzimego i umiejętnie z nim polemizuje. Z dużym wyczuciem akcentuje spostrzeżenia własne. Nieco rozszerzone wnioski wynikają z postawionych celów pracy i odpowiadają hipotezom badawczym.

Praca napisana jest starannie, zwięźle, poprawną polszczyzną, nie zawiera powtórzeń ani sprzeczności, a jej wywód jest logiczny.

Uwagi krytyczne dotyczą niektórych sformułowań, błędów interpunkcyjnych i literowych. Oto niektóre z nich:

W tytule dysertacji autor pominął w jakiej części kręgosłupa wykonywano elektrotermalną wewnątrzkrążkową anuloplastykę (chodzi oczywiście o kręgosłup lędźwiowy), korzenie nerwów rdzeniowych tworzą tzw. ogon koński a nie grupują się w ogon koński, raczej choroba zwyrodnieniowa krążka niż choroba degeneracyjna krążka, u osoby w pozycji części lędźwiowej kręgosłupa przenosi około 60% ciężaru wagi ciała (str. 12) – powinno być: w pozycji stojącej przenosi około 60% siły, medium tłumiące drgania są (powinno być - stanowią) olej lub gaz, odcinek jest pojęciem matematycznym (część szyjna, piersiowa, lędźwiowa i krzyżowa kręgosłupa), leczenie operacyjne a nie zabieg operacyjny, chory, a nie pacjent, elektrotermalna terapia wewnątrzkrążkowa oraz elektrotermalna (str.22 niepotrzebne powtórzenie), str 17 ryc. 20 opis rtg w języku angielskim – jeżeli tak to trzeba podać źródło, str. 26 brak wyjaśnienia na czym polega metoda McKenziego, od odwodnienia przez bulging po wypuklinę (str 27 od..... przez wypuklinę po przepuklinę), str. 29 stabilizacja przez nasadowa z użyciem śrub a nie pedunkularnej, jeden kręgi a dwa kręgi – nomina anatomica ale krąg w studni, krąg zainteresowań, skala Minnesota (str 31 powinno być Minnesota), nieprawidłowo przytoczone pozycje piśmiennictwa (powtórzenia poz. 88, 98-

100, 143, poz.161 - ?), zmniejszenie bólu a nie jego redukcja, streszczenie w języku angielskim - tytuł powinien brzmieć „Percutaneous intradiscal electrothermal annuloplasty In treatment of lumbar degenerative disc disease”.

Wniosek końcowy:

Lekarz medycyny Rafał Jastrzębski potrafi prawidłowo formułować problem badawczy i właściwie go rozwinąć.

W dyskusji wyników własnych z danymi z piśmiennictwa wykazał się umiarkowanym krytycyzmem w poruszanej niełatwej problematyce.

Doktorant jest wystarczająco przygotowany do samodzielnego prowadzenia pracy naukowo-badawczej.

Jego dysertacja pt. „Przeskórna wewnątrzdykowa, elektrotermalna annuloplastyka w leczeniu choroby zwyrodnieniowej krążka międzykręgowego” spełnia warunki pracy doktorskiej. Wnoszę o dopuszczenie doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik
Kliniki Chirurgii Kręgosłupa Ortopedii Onkologicznej i Traumatologicznej
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Dr hab.med. Andrzej Nowakowski